

Souvětí souřadné

- dvě a více vět hlavních, neomezený počet vět vedlejších
- spojeny spojovacím výrazem, nebo řazeny bez spojovacího výrazu
- před spojovacími výrazy vždy čárka. Čárka se nepíše před *a, i, ani, nebo, či* ve významu slučovacím

Poměry mezi větami hlavními:

- 1) slučovací +**
 - děj současný nebo po sobě jdoucí
 - *a, i, také, jakož i, pak, potom, ani, i - i, ani - ani, jednak – jednak, hned – hned, tu – tu*
 - (*Červnem končí jaro, vrcholí délka dne a začíná léto.* $\Rightarrow 1.H + 2.H + 3.H$)
- 2) stupňovací**
 - děj se stupňuje
 - *ba, ba i, ba dokonce, nejen – nýbrž i, nejen – ale i*
 - (*Skauti nám tábor ukázali, ba i na oběd nás pozvali.* $\Rightarrow 1.H \quad 2.H$)
- 3) odporovací x**
 - mezi větami je rozpor, staví se proti sobě (obsah druhé věty buď popírá obsah věty první, nebo jej omezuje)
 - *ale, avšak, však, leč, nýbrž, jenže, sice – ale*, někdy i spojka *a*, před kterou pak píšeme čárku
 - (*Slunce pěkně vycházelo, avšak obloha se brzy zatáhla.* $\Rightarrow 1.H \times 2.H$)
- 4) vylučovací ~**
 - obsah vět se navzájem vylučuje; platí-li jedna možnost, neplatí druhá; často otázky
 - *nebo, anebo, buď – nebo, buď – anebo, zda – či*
 - (*Buď si tiše hrajte, nebo si čtete.* $\Rightarrow 1.H \sim 2.H$)
- 5) příčinný (důvodový) ←**
 - druhá věta udává příčinu první věty
 - *neb, neboť, vždyť, totiž*
 - (*Letadlo nemohlo vzlétnout, neboť byla velká mlha.* $\Rightarrow 1.H \leftarrow 2.H$)
- 6) důsledkový →**
 - druhá věta udává důsledek první věty
 - *a proto, tedy, tudíž, a tak, proto*
 - (*Čas letí, a proto se dejme rychle do práce.* $\Rightarrow 1.H \rightarrow 2.H$)